

48

**Ara o jats queus notifiquen, y fan a
 saber de part de la S. C.R. Magestad, e per aquella.**

DE part del Illustríssim, y Excellentíssim Senyor D. Fr. Pedro de Urbina, Archebisbe de Valencia, del Consell de sa Magestad, Loctinent, y Capita general en la present Ciutat, y Regne Que per quant en anys passats sonch tan gran la frequencia dels delictes que es cometien en lo present Regne, per los bandolers, y homens facinorosos, y de mala vida, que postposat lo temor de nostron Senyor Deu, y lo respecte a la Justicia, hanauen aquadrillats per lo present Regne, portant escopetes de pedrenal, pistoles, y altres armes prohibides, inquietant, y perturbant la pau publica: que aplegaren a tan gran insolencia, que se atrevien a entrar per los pobles passejant publicament, y a fer y cometre tan graues, y enormes delictes, que obligaren al Excellentíssim Conde de Oropesa nostron Predecessor a eixir personalment, assistit dels tres Estaments del Regne, a la persecucio de dits delinquents, y a fer altres extraordinaries diligencies, ab que foren presos, y castigats molts; y en particular los mes perjudicials, y caps de quadrilles, de que resultà molt aliujo en la quietut, y solsiego de que gosa lo Regne: Si bé per alguns accidents no es poguè conseguit lo extirpar de tot les bandolats, y en apres de alguns temps a esta part se han mogut, y mohen no-

A ues

ues inquietuts així originades de les antigues, cō per altres causes, y es van cometēt y cometen, en la present Ciutat, cō en les demes viles, y lloch del present Regne, hortres, y termens particulars de aqll, molts homicidis, y altres graues delictes, y es van tornant a formar quadrilles de bandolers, y gent facinorosa, que ab diueses armes van diuagant, y inquietant la pau publica dels porblats del Regne, y que si enlora no es tracta de aplicar los remeys conuenients pera atallar dites inquietuts, y bandositats, y los delictes que de aquelles se segueixen, aplegaràn a posar lo Regne en pichor estat, que estaua abans de dita persecució general, y així es just preuenir, y aplicar los remeys mes forts, y extraordinaris, de que en semblants casos se deu, y conuè hufar, així contra dits delinqüents, com contra los auxiliadors, fautors, y los ministres de Iusticia quels disfimulen, y permetten en sos territoris. Per ço la Excellencia ab vot y paser dels Nobles, y Magnífichs lo Regent, la Real Cancelleria, y Doctors del R. C. de les tres Sales, sens derogació, ni nouació de qualseuols penes, aliàs estas tubides: Prouehex, ordena, y mana lo que es segueix.

Primerament, q̄ per quant entre altres delinqüents, y malfatás que van inquietant y infectant lo Regne, y perpetrant los dits graues, y atroces delictes son los següents,

Manuel Alapòr, de Algemesi.	teilblanch.
Ioan Ahuir, de Algemesi.	D. Francisco Ruiz de Castell blanch.
Iusep Alçamora, dit lo pato de Algemesi.	Gregori Monleon.
Jaume Peralez, de Guadazuar.	Ioan Monleon, de la Torre baixa.
Luis Climent, de Guadazuar.	
Maximiano Folques, de Al- gemesi.	Ioan Afencio.
Miquel Aznar, de Algemesi.	Miquel Garçon, de Vallanca.
Pere Ferrer de Picaña.	Simo A lensio, de Tramacastiel
Iusep Cardona de Picaña.	Ioan Sanchiz, dit lo soldado, de Ayora.
Iusep Artuz de Valencia.	Francisco Nauarro, de Ayora,
Pere Simo.	Colme Apatifi, de Ayora.
Don Jaume Ruiz, de Castell- blanch, senyor ques diu ser de la Torre baixa.	Ioan Martinez del Castillo Te na, de Ayora.
Don Christofol Ruiz de Cas	Don Berenguer Perez Pastor dit lo mayorazgo, de Ayora lu.

Joseph Maluenda, de la vila de Teresa.
 Alonso Muñoz de Teresa.
 Sebastia del Olmo, de la vila de Zara.
 Marti Muñoz adz Teresa.
 Ioan Pitarch, dit lo dotoret; de Vilarreal.
 Joseph Bellido, de Mascarell.
 Batiste Muñoz, de Mascarell.
 Jaume Ferrer, de Nules.
 Vicent Molina, de Castellò de la Plana.
 Joseph Siscar.
 Vicent Bocart.
 Miquel Roca.
 Christofol Puig, dit Talauerò.
 Miquel Garcia, de Villallorga.
 Ioan Company, de la horta de Gandia.
 Antoni Fuster.
 Batiste Bosch, de Alginet.
 Valero Grau, de Carcaxent.
 Saluador Torregrosa.

Frances Torregrosa.
 Joseph Ortola, de Oliua.
 Luis Mari, del loch de Parcent.
 Pere Perez, de Negrals.
 Domingo Mari.
 Berthomeu Mari.
 Thomas Roca.
 Pere Perez de Jaume.
 Macià Laspies.
 Jaume Sancho.
 Jaume Perez, del lloch de Parcent.
 Pere Giner.
 Geroni Giner de Muria.
 Domingo Ribes, de les Alcuables.
 Ioan Benedito, dit loastre de Andilla.
 Luis Benet, de Nauajes.
 Micolau Romero, de Benafet.
 Iulep Piquer, de Benafet.
 Domingo Montefinos, de Bexis.
 Pedro Pintado de Caudiel.

Y es tè per molt cert que si los refecits delinquents, y altres qualseuols que vaje ab sa quadrilla, son presos, y castigats, cessaran los dits mals, y danys, y tots viuran en ses cases ab pau, y quietut. Perço sa Exceclencia ab dit vot, y parer proucheix, y mana: y dona facultat, y permis, a qualseuol persona de qualseuol estat, y condicio que sia, que pugua pendre, y capturar als dells dits delinquents, y malfatans, y a qualseuol de aquells, y als q̄ ab aquells aniran, o es prouarà hauer anat aquadrillats, donantlos, y oferintlos per premi, als que pendran vius, y entregaran en poder de la Regia cort: ço es, a dits

Manuel Alapont.
 Ioan Ahuir.
 Maximiano Folques.
 Miquel Asnar.
 A 2 Pere

Pere Ferrer.

Iusep Siscar.

blanch, senyor ques diu ser
de la Torre baixa.

Don Jaume Ruiz, de Castell. Ioan Pitarch, dit lo dotoret.
tres homens fora de treball, y trescentes lliures de diners de la Re
gia Cort per cāscu; y al que entregará viu a qualseuol dels altres
dels dessu dits delinqüents, donará per premi doscentes lliures, y
dos homens fora de treball: oferint, que los que en cas de resit
tencia matará als dessu dits delinqüents, o a qualseuol de aquells:
no seràn castigats, ni perdran lo premi.

Item, que qualseuols Duchs, Comptes, Marquesos, Barons,
y senyors de llochis, y qualsteuol Balles, Alcayts, Iusticies, y Ofi
cials de qualseuol Ciutats, viles, vniuersitats, y llochis, aixi reals
com de Barons, y senyors de vasalls, y altres que tenen a son ca
rrech la administracio de Iusticia, tinguen gran sollicitud, y diligen
cia en custodir, y fer guardar los termens, y rondar sos territoris,
y regoneixer, y cercar los barranchs, coues, y parts hermes de a
quells, y tenir los lliures, y nets de qualseuols genero de delin
quents, procurant ab totés veres capturarlos, y remetrels als Ofi
cials reals nostres, auísantlos encontinent que hauran fet dites
captures: y enretant tenirlos ben custodits, y guardats, y que ha
chen de eixir contra dits delinqüents, los tals Barons, y senyors
de llochis, ab los vasalls, Balles, Alcayts, Iusticies, y Oficials de
aquelles, en la forma deguda, y que en semblants casos se acostu
mà: Y que ningu dels dessu dits Balles, Alcayts, Iusticies, y Ofi
cials, y demes persones que tenen a son carrech la administracio
de Iusticia, gosén, ni se atreueixquen a dissimular, permetre afo
uorir, ocultar, publica, o secretamente en les terres, territoris, ju
risdiccions, y termens, qualseuols aquadrillats, o en qualseuol al
tra manera delinqüents, sots pena que seran renguts, per auxilia
dors, y receptadors dels tals delinqüents, y encorreiran en les pe
nes imposades, y que se imposaran als tals receptadors, y auxi
liadors, y fauoridors de aquells; pera lo qual resté la proua priui
legiada, en la forma que inferius se especificará, en respecte de
la proua de receptadors, y que resté a arbitre de la Excellencia, y
R. A. el augmentar, o minorar dites penes, segons la calitat de
les persones, y circumstancies del cas.

Item Proucheix ordena, y manà, que pera que les persones

con.

contengudes en lo antecedent capitol, encorreguen en les penes contengudes en aquell, baste la proua presumptiua, de la ciencia, y noticia dels tals delinqüents, y delictes que resulta de la notorietat, o publicitat ques provarà ab la veu, y fama publica, y així mateix baste vna omíssio, o tolerancia afoles de vn delinqüent, o molts; y no sia necessari prouar multitud, y frecuencia de actes.

Item, proueheix, ordena, y mana, que ninguna persona de qual seuol estat, y condicio que sia, gose, ni se atreueisca recullir, recepat, a fauorir, auxiliar, aconsellar, celar, ocultar, ni en altra manera a fauorir, per si, ni per interposades persones, alguns bandolers aquadrillats, o persones, que encara que judicialment no se haja procehit contra aquelles, y donat sentencia sien bandolers, y parcials, o sustenten, y defensen alguna parcialitat, o bandositat del present Regne, o estiguen indiciats de ser per si fomentadors de aquells, o qualseuol de aquells, ara sia hu, ara molts; sots pena que si es prouarà, o constará hauerlos receptat, fauorir, auxiliar, aconsellat, celar, o ocultat en ses cases, o territoris respectivament, o en qualseuols parts, o hauerlos en altra manera prestat, y donat altre qualseuol genero de fauor, y auxili: en qualseuol de dits casos defuper especificats, o cōpressos en lo general de auxili, o fauor encorreguen los plebeyos en pena de deu anys de galeres, y de doscentes lliures, aplicadores, lo terç als cofrens de la Magestat, lo terç al jutge, o jutges que executaran dita pena, y lo terç al acusa dor, o prenedor, encara que sia Oficial Real, o ministre de Iusticia: Y si ferà persona militar, o que gose de priuilegi militar en pena de deu anys de Orà, y cinchcetes lliures aplicadores, vt supra; y vns y altres en pena de demolició de la casa ahon seràn receptats y de altres machors penes a art itre de la Exelencia, y R. C. impositadores, aixi corporals com pecuniaries, segõs la calitat de les persones, y altres circumstancies: lo qual arbitre es puga estendre fins a pena de mort natural, inclusiu; y si acas seràn Titulats, Barons, o senyors de lloch, y vasalls, vltra de la dita pena, encorreguen en pena de suspensio del exercici de la jurisdiccio del poble, en lo qual, o en terme del qual serà feta la receptacio fauoria, consell, o auxili, la qual jurisdiccio sia per la Excellencia, y R. A. secretada, y exercida, y los emolumentes de aquella aplicats al Regio Fitch, y si seràn Balles, Iusticies, o oficials de dites ciutats, viles, o llochs

del present Regne encorreguen en doble pena de la que se ha èx
pressat, y en altres arbitraries, etiam vsque ad mortem, inclusiuè,
com se ha dit.

Item, que qualseuol persona que receptorà, auxiliarà, fauorirà,
aconsellarà, celara, ocultarà, o en altra manera prestarà, y donarà
auxili, o fauor a qualseuol altre delinquent, que no sia bandoler,
ni aquadrillat, que haja comès deliçte, per lo qual se li haja impo-
sat, o dega imposar pena de mort natural, encorrega en pena, si se-
rà plebeyo, de doscentes lliures aplicadores, vt supra, y de sis anys
de galeres, y si sera persona militar, o que gose de priuilegi militar
de sis anys de Ora, y doscentes lliures aplicadores vt supra, les
quals penes se puguen augmètar, y minorar a arbitre de la Exce-
lencia, y R. C. segons la calitat de les persones, y circumstancies
del fet.

Item, que qualseuol persona que receptorà, auxiliarà, fauorirà,
aconsellarà, celarà, ocultarà, o donarà altre qualseuol genero de au-
xili a qualseuol delinquent que haja comès deliçte, per lo qual se
li haja imposat, o dega imposar pena de Ora, o galeres, encorrega
en pena de cent lliures, vt supra aplicadores, y de tants anys de
desterro de la present Ciutat, y Regne, quants anys de Ora, o ga-
leres se li hauran imposat, o deurièn de imposar al tal delinquent,
la qual se puga augmentar, y minorar en la forma defus dita.

Item, que qualseuol persona que receptorà, auxiliara, fauorirà,
aconsellarà, celarà, ocultarà, o donarà altre qualseuol genero de au-
xili, o fauor a qualseuol delinquent que haja comès deliçte per lo
qual se li haja imposat, o dega imposar pena corporal menor de
galeres, encorrega en pena de cinquanta lliures aplicadores, vt su-
pra, y altres a arbitre de la Excelencia, en la forma de sus dita.

Item, si seran dones les que donaràn, y prestaràn algun gene-
ro de auxili dels continguts en los antecedents capitols a algun
bandoler, y aquadrillat, encorreguen en pena de deu anys de des-
terro del present Regne, y de doscentes lliures aplicadores vt su-
pra, y de molició de la casa ahon faràn la receptació, y si el presta-
ràn, y donaràn a altre delinquent que no sia bandoler, ni aquadri-
llat, y estiga sentèciat a mort natural, o se li dega imposar dita pe-
na, encorreguen en pena de ciach anys de desterro del Regne, y
cent lliures vt supra aplicadores: X en los demes calos de donar,
y pres-

y prestar auxili a altre qualseuol delinquét, que se li hagi imposat, o dega imposar pena menor de mort, encorreguè en pena de cinquanta lliures, restant a arbitre de la Excel·lencia, y R. C. el augmèntar, y minorar dita pena, segons la calitat de la persona, y circumstancies del fet.

Item, que pera encorrer en les penes contengudes en los antecedents capitols, no sia necessari prouar multitud, y frequència de actes, sino que baste sols vn acte de receptació, auxili, o fauor, y dels demes compresos en dits capitols.

Item, prouehèix, ordena y mana, que nenguna persona de qual seuol estament, y condicio que sia puga escufarse de les penes contengudes en los antecedents capitols, o alguna de aquelles, encàra que sia parent del tal delinquent, o delinquents.

Item, prouehèix, ordena, y mana, que pera proua de dita receptació, y auxili, y lo demes que es prohibix en tots los antecedents capitols, y encorrer en les penes contengudes en aquells, no sia necessari que conste plenament ab testimonis de vista, sino que basten indicis, presumpcions, testimonis singulars, sospites, y altres adminicles a arbitre de la Excel·lencia, y R. C. de manera, que en estos casos reste la proua priuilegiada a dit arbitre de la manera que en qualseuol cas ab que ab machors circumstancies, conforme dret, y Justicia, se hacha priuilegiat, o pogue priuilegiar: y que no sia necessaria la proua de la ciencia verdadera de que son delinquèts, los receptats, recollits, auxiliats, aconsellats, celats, y ocultats, o en altra manera auxiliats, o fauorits, o dels delictes de aquells, sino que baste la ciencia presumpta, que naix de la notorietat, o publicitat que es proua ab la veu, y fama publica com se ha dit.

Item, per quant les juntes, y quadrilles de delinquents, cauèren la total ruina, y destruhicio del Regne, y en este temps se te noticia que van diuagant moltes quadrilles de bandolers, y gent facinorosa portant escopetes de pedrenal, pistoles, y altres armes prohibides, cometent graues, y diferents insults, y delictes contràr per les viles, y llochs matant moltes persones. Perço la Excel·lencia ab lo mateix vot y parer, prouehèix, y mana que qualseuol persona que vaja en quadrilla, la qual pate de numero de tres persones, encorrega en pena de deu anys de galeres, y altres a arbitre de

de la Excellencia, y R. C. les quals se puguen estendre fins a pena de mort natural, inclsuue: y si la dita quadrilla excedeix de numero de cinch persones encorrega en pena de mort natural, deixat a arbitre de la Excellencia, y R. A. les calitats, y circumstancies que son menester pera la proua de la quadrilla, y pera imposar les referides penes, tant en respecte de la diuagacio, si ha de fer per diferents parts, o per dias del terme de ahon son vehias los aquadrillats, delacio de armes, y publicitat, y frequencia de delicades, com les demes, legos les circumstancies del fet, y calitat de les persones.

E per que vinga a noticia de tots sa Excellencia mana fer, y publicar la present publica Real crida en la present Ciutat de Valencia, y llochs acostumats de aquella, y en les demes Ciutats, villes, y llochs del present Regne, y de la horta de Valencia, ahon sia necessari, y conuinga.

F. Pedro Arçob. de Val.

V. D. Franciscus Bono pro Reg.

V. D. Alex. Vidal de Blanes L. G. T.

V. Arques.

V. D. Mich. Hier. Querol.

V. D. Franciscus Milan de Aragon.

V. Laurentius Mathen.

V. Berenguer R. F. Aduoc.

V. D. Cosmas Gombau.

V. Aguirre.

V. Calaborra.

V. Esteue.

V. Monllor R. P. Aduoc.

Vincentius Ferrera.

Die xviii mensis Septembris, anno a Natiuitate Domini M. DC. L. Reculit Luis Pi trompera real, y publich de la present Ciutat de Valencia, ell en lo dia de huy hauer publicat, y preconizat la present publica Real crida en la dita Ciutat de Valencia, y llochs acostumats de aquella abso de tromperes, y atabals.

Ysoba Scriba Regestri.

EN VALENCIA,

Por Siluestre Esparfa Impresor de la Ciudad, en la calle de las barcas.
Año M. DC. L.